

عنوان مقاله:

جانمایی فضاهای عملکردی در خانه های سنتی و معاصر ایران از دیدگاه حریم خصوصی

محل انتشار:

همایش ملی رویکردهای نوین در برنامه ریزی و توسعه پایدار منطقه ای (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

سارا فرهادی - کارشناسی ارشد گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

علیرضا دانش پور - عضو هیات علمی گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

یونس قنبری مزیدی - کارشناسی ارشد گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سپیدان

خلاصه مقاله:

از دیرباز، معماری غنی و ریشه دار ایرانی، به سمت آسایش و امنیت جامعه و در راس آن، خانواده، سوق یافته است. درونگرایی، سلسله مراتب، عرصه بندی فضاهای، همگی در جهت ارتقاء حس حریم خصوصی و نهایتاً تقویت بنیان خانواده است. خانه سنتی ایرانی، تنها به عنوان یک سرپناه تلقی نمی شده، بلکه مکانی برای محبت و ریزی و احترام، تعلیم و تربیت کودکان، آسایش همسر و فرزندان، همنشینی با خانواده، خلوت کردن با خویش و راز و نیاز با معبود بوده است. به این سبب، اندیشمندان، همواره از خانه سنتی ایرانی به عنوان جلوه گاه بهشت یاد کرده اند. با انقلاب صنعتی و ورود مدرنیته به ایران و تغییر مسیر حرکت جامعه به سمت ماشینی شدن، در طی صد سال، به مرور، عملکرد و اهمیت خانه نیز تغییر کرد. خانه ی آپارتمانی امروزی، به دلایل مختلفی از جمله عدم دخالت ساکنین در طراحی، کوچک بودن فضاهای، مسایل اجتماعی و فرهنگی، تاثیر معماری غربی و مهمتر از همه، از بین رفتن حریم خصوصی، رنگ و بوی معماری ایرانی و معنای خانه سنتی را از دست داده است و البته این تغییرات، بر رفتار و عملکرد خانواده ها نیز تاثیرات منفی گذاشته است. لذا، برای برون رفت از این مشکلات، می بایست، ضمن شناخت و بررسی مشکلات در معماری خانه های معاصر، با دخیل کردن نحوه فضاسازی در خانه های سنتی، خانه هایی را طراحی کرد که علاوه بر همگام بودن با تکنولوژی، بتواند بوسیله افزایش حریم خصوصی، پاسخ گوی آرامش، امنیت و آسایش خانواده باشد. این مقاله با معرفی حریم خصوصی و نقش مهم آن در معماری، ضمن پرداختن به جایگاه این مفهوم در معماری خانه های سنتی و معاصر، نحوه ارایه و کیفیت آن را در جانمایی فضاهای را دنبال می کند. برای این منظور از، احادیث، سخنان اندیشمندان و نظریه پردازان استفاده شده است و در پایان، به توجه به دست یافته های تحقیقی که بر روی ساکنان دو مجتمع مسکونی در شهر شیراز انجام شده است، پیشنهاد می شود که در طراحی خانه های معاصر، از تکنیک های بکارگرفته شده در خانه های سنتی ایران جهت افزایش حریم، به شیوه امروزی استفاده شود تا بتوان حس امنیت، آسایش و آرامش را برای خانواده به عنوان رکن اصلی جامعه پراکندگی کنونی به ارمغان آورد.

کلمات کلیدی:

معماری، خانه ایرانی، مدرنیته، خانواده ایرانی، حریم خصوصی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/571858>

